

Транспорт 5'19: позитивна динаміка спостерігалася у всіх сегментах транспорту

У січні-травні 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, **зростання обсягу випуску ВЕД «Транспорт» становило 2,9% [$\pm 0,1$]** («плюс» 2,6% за 4 міс. 2019р., «плюс» 1,1% за 5 міс. 2018р.). Така динаміка у транспортній сфері була сформована **позитивними результатами діяльності:**

вантажного транспорту в умовах активізації діяльності окремих підприємств переробної промисловості, будівництва та сільського господарства, а також високого попиту на природний газ в країнах ЄС (трубопровідний транспорт);

пасажирського транспорту завдяки активному розвитку авіаційного транспорту на тлі збільшення купівельної спроможності населення.

У травні основний внесок у розвиток сфери транспорту мали трубопровідний, залізничний та автомобільний транспорт (вантажооборот), а також авіаційний (пасажирооборот).

В цілому, за 5 міс. 2019р. (п/п) обсяг вантажообороту зріс на 3,7% (2,8% за 4 міс. 2019р. та «мінус» 3% за 5 міс. 2018р.), пасажирообороту – на 4,3% (4,8% за 4 міс. 2019р. та «плюс» 5,1% за 5 міс. 2018р.).

За 9 міс. 2019р. очікується, що темпи зростання ВЕД «Транспорт» будуть вищими за аналогічний період минулого року («плюс» 2,1% за 9 міс. 2018р.).

Табл. 1. Основні показники транспорту, % п/п, р/р

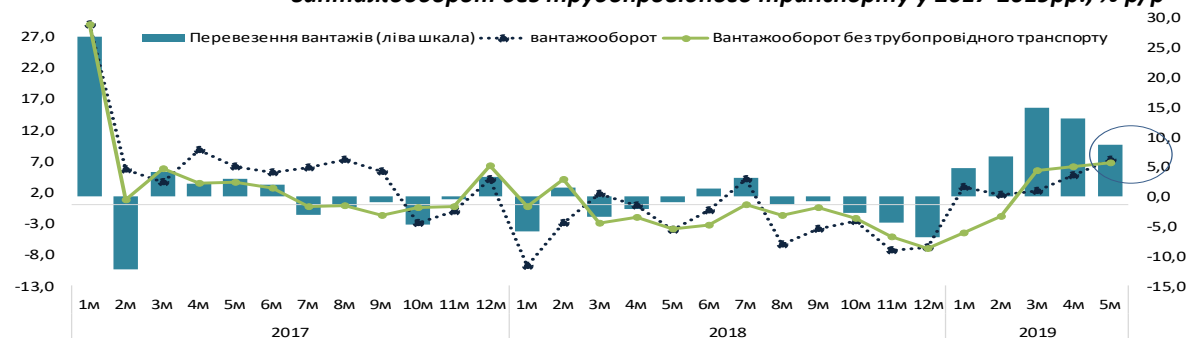
	Травень 2018р.	5 міс. 2018р.	Квітень 2019р.	Травень 2019р.	5 міс. 2019р.
Випуск ВЕД «Транспорт»	x	1,1	x	x	2,9
Вантажооборот	-4,1	-3,0	4,7	7,2	3,7
Перевезення вантажів	-1,0	-2,3	13,1	8,8	9,0
Пасажирооборот	9,6	5,1	5,0	2,7	4,3
Перевезення пасажирів	-0,1	-1,5	-7,7	-6,7	-5,9

Джерело. Держстат. Розрахунки Мінекономрозвитку.

Основними чинниками формування динаміки транспортної сфери у травні 2019р. (р/р) були: у вантажному транспорті:

- **автомобільний** – **↑ вантажообороту на 16,9%** («плюс» 13,1% у квітні 2019р., «плюс» 2,9% у травні 2018р. (р/р)) за рахунок високої ділової активності окремих підприємств (у травні 2019р. (р/р) індекс будівельної продукції – **↑16,2%**, оборот роздрібної торгівлі – на 8,2% та виробництво харчових продуктів – на 3,7% відповідно);

Рис. 1. Вантажооборот/перевезення вантажів та вантажооборот без трубопровідного транспорту у 2017-2019рр., % р/р

Джерело. Держстат

- **трубопровідний** – **↑ на 8,4%** («плюс» 1,6% у квітні 2019р., «мінус» 4,3% у травні 2018р. (р/р)) за рахунок зростання попиту на природний газ в країнах ЄС з метою поповнення запасів внаслідок значного зменшення його вартості (за даними Світового Банку у травні 2019р. середня ціна на природний газ у Європі **↓ на 42%** порівняно з **↑ на 48%** у травні 2018р.) та очікувань щодо подальшого подорожчання.

Довідково. Відповідно до даних системи AGSI+ Асоціації європейських операторів підземних газових сховищ (GSE) рівень наповнення ПГС країн ЄС-28 станом на 31.05.2019 порівняно з аналогічною датою 2018р. більший у 1,5р. (59,76 млрд.м³ у травні 2019р. порівняно з 39 млрд.м³ у травні 2018р.). За оперативною інформацією філії «Оператор ГТС України» АТ «УКРТРАНСГАЗ» у травні 2019р. (р/р) транзит природного газу через територію України зріс на 15,3% («мінус» 7% у травні 2018р.).

- **залізничний** – **↑ на 4,5%** («плюс» 4,7% у квітні 2019р., «мінус» 5,2% у травні 2018р. (р/р)) в умовах відновлення попиту на проміжну продукцію з боку металургії (у травні 2019р. (р/р) виробництво **↑ на 6,5%**) та сільського господарства навіть за умови здійснення ПАТ «Укрзалізниця» (з 30.03.2019) індексації тарифів на вантажні залізничні перевезення в межах країни на 14,2% та встановлення (з травня 2019р.) нових ставок за використання власних вагонів ПАТ «Укрзалізниця».

Довідково. У травні 2019р. (р/р) обсяги відправлення зерна і продуктів перемолу **↑ на 33,3%**, руди залізної і марганцевої – на 10,5% та чорних металів – на 5,9% відповідно.

«за 5 міс. 2019р. (п/п), за оцінками Мінекономрозвитку, у ВЕД «Транспорт» зростання обсягів випуску становило 2,9% [$\pm 0,1$]»

«у травні 2019р. (р/р) зростання пасажирообороту становило 2,7% (у травні 2018р. – 9,6%), вантажообороту – 7,2% («мінус» 4,1% відповідно)»

«у травні 2019р.(р/р) позитивна динаміка вантажообороту забезпечувалася в більшій мірі за рахунок позитивних внесків трубопровідного, залізничного і автомобільного видів транспорту - «плюс» 2,6 в.п., 2,5 в.п. та 2,2 в.п. відповідно»

- **річковий** – **↑ на 4,7%** («мінус» 19,5% у квітні 2019р., «плюс» 49,1% у травні 2018р. (р/р)) за рахунок перевезення зернових врожаю 2018/19 МР та металопродукції, зокрема по р. Дніпро.

Довідково. За даними Асоціації «Річки України» у травні 2019р. по р. Дніпро було транспортовано 1,215 млн. тонн вантажів, що на 10,2%. більше ніж за аналогічний місяць 2018р., з них транспортування зернових ↑ на 44,2% та металопродукції – на 14,9%.

- **морський** – **↓ на 9,7%** («плюс» 7,6% у квітні 2019р., «мінус» 39,7% у травні 2018р. (р/р)) через скорочення дальності перевезень вантажів **вітчизняними суднами**, зокрема експортних (найбільший негативний внесок у переробці експортних вантажів мали Бердянський та Маріупольський морські порти) та внутрішнього сполучення, що частково обумовлено проблемами з проходження великотоннажних вітчизняних суден через Керченську протоку.

Довідково. За даними Державної адміністрації морських портів України у травні 2019р. перевалка вантажів на експорт Бердянським морським портом ↓ на 38,8%, частка у структурі перевалки вантажів в цілому становила 1,2% («плюс» 27,4% та 2,3% у травні 2018р. відповідно), Маріупольським - ↓ на 0,2% та 4,9% («мінус» 24,3% та 5,8% відповідно). Слід відмітити, що перевалка вантажів на експорт у найближчих морських портах, зокрема у Миколаївському ↑ на 14% та Херсонському – ↑ на 12,6% відповідно.

«у травні 2019р. (р/р) відбулося ↑ вантажообороту річкового виду транспорту на 4,7%»

Табл. 2. Вантажний транспорт, % р/р

	Вантажооборот				Перевезення вантажів			
	Травень 2018р.	структура, % (травень 2018р.)	Травень 2019р.	внесок, в.п.	Травень 2018р.	структура, % (травень 2018р.)	Травень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	-4,1	100,0	7,2	-	-1,0	100,0	8,8	-
Залізничний	-5,2	54,8	4,5	2,5	-4,9	52,7	1,2	0,6
Автомобільний	2,9	12,9	16,9	2,2	9,8	31,0	21,4	6,6
Річковий	49,1	0,6	4,7	0,03	42,4	0,7	11,9	0,1
Морський	-39,7	0,6	-9,7	-0,1	-22,6	0,3	21,0	0,1
Авіаційний	13,3	0,1	-12,0	-0,01	17,0	0,02	4,3	0,001
Трубопровідний	-4,3	31,0	8,4	2,6	-7,1	15,3	9,0	1,4

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

у пасажирському транспорті:

- **авіаційний – пасажирооборот ↑ на 17,6%** («плюс» 28,4% у квітні 2019р., «плюс» 31,6% у травні 2018р. (р/р)) завдяки лібералізації ринку авіаперевезень та подальшій реалізації, запровадженій у минулому році, оновленої програми стимулювання перевізників, що дозволило збільшити пропозиції рейсів та перевезення пасажирів (на 8,4%);

Довідково. У рейтингу пунктуальності Flightstats за квітень 2019р. МА «Бориспіль» зайняв 7 місце серед аеропортів Європи та збільшив свій пасажиропотік у травні 2019р. на 20,5% (р/р). В той же час, у МА «Київ» ім. І. Сікорського у травні 2019р. (р/р) кількість обслужених пасажирів ↓ на 17,7%, кількість рейсів - на 0,6% через перехід лоукостів SkyUp і деяких невеликих чартерних перевізників в МА «Бориспіль».

- **автомобільний – ↑ на 1,7%** («плюс» 3,1% у квітні 2019р., «мінус» 2,4% у травні 2018р. (р/р)), що підтримувалося розширенням пропозиції рейсів для задоволення зростаючого попиту з боку населення на тлі збільшення реальної заробітної плати, навіть в умовах збільшення цін на паливо та мастила (у травні 2019р. (р/р) ІСЦ на палива та мастила – «плюс» 3,1%) та збільшення вартості транспортних послуг автомобільного пасажирського транспорту (у травні 2019р. (р/р) ІСЦ на транспортні послуги автодорожнього пасажирського транспорту зріс на 24,4%);

- **залізничний – ↓ на 2,5%** («мінус» 2,8% у квітні 2019р., «плюс» 11,7% у травні 2018р. (р/р)) через непривабливість даного виду транспорту на тлі значного зносу рухомого складу та низької швидкості руху в окремих регіонах, а також здорожчання (порівняно з минулим роком) вартості транспортних послуг залізничного пасажирського транспорту (у травні 2019р. (р/р) ІСЦ на транспортні послуги залізничного пасажирського транспорту зріс на 28,2%).

Довідково. За даними ПАТ «Укрзалізниця» станом на березень 2019р. знос парку пасажирських вагонів складає 92,6%.

«у травні 2019р. (р/р) найбільший внесок серед підвидів пасажирського транспорту мав авіаційний транспорт - «плюс» 4,1 в.п.»

Табл. 3. Пасажирський транспорт, % р/р

	Пасажирооборот				Перевезення пасажирів			
	Травень 2018р.	структура, % (травень 2018р.)	Травень 2019р.	внесок, в.п.	Травень 2018р.	структура, % (травень 2018р.)	Травень 2019р.	внесок, в.п.
ВСЬОГО	9,6	100,0	2,7	-	-0,1	100,0	-6,7	-
Залізничний	11,7	30,2	-2,5	-0,77	-3,4	3,6	-2,9	-0,1
Автомобільний	-2,4	31,1	1,7	0,5	-5,4	40,8	-5,0	-2,1
Водний	43,4	0,1	-0,4	-0,00002	26,4	0,02	-4,7	-0,001
Авіаційний	31,6	23,5	17,6	4,13	26,3	0,3	8,4	0,02
Міський	5,1	15,1	-7,7	-1,2	4,4	55,3	-8,2	-4,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування. За підсумками 9 міс. 2019р. очікується, що темпи випуску ВЕД «Транспорт» будуть вищими за аналогічний період 2018р. («плюс» 1,4% за 9 міс. 2018р.) в умовах активізації діяльності окремих підприємств переробної промисловості, будівництва та роздрібною торгівлі, а також збільшення пропозиції рейсів у пасажирському транспорті на тлі підвищення споживчого попиту.

Довідково. За даними Міінфраструктури з 11.06.2019 найбільший оператор автобусних перевезень в Європі, компанія FlixBus, виходить на український ринок, що сприятиме запровадженню нових стандартів пасажирських перевезень в Україні.

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, ескалація ситуації в Азовському морі, значне погіршення зовнішньої кон'юнктури на основні експортні товари, значне зменшення транзиту природного газу вітчизняною ГТС та понад очікуваний вплив чергових санкцій з боку РФ.

«за 9 міс.2019р. очікується, що темпи росту ВЕД «Транспорт» будуть вищими ніж за аналогічний період минулого року»